

Psubraty i akcja łączy nas Ptaki

**Jak zwykła podróż może przerodzić się w
długotrwały aktywizm**

Barbara Grzebulska
Przemysław Gumułka

Początek. Jako zwykli turyści wybieramy się na Malte

Podróż na Malte

Polowania i łapanie ptaków na Malcie

- W tym małym kraju, o powierzchni zbliżonej do Krakowa, poluje ponad 20 000 obywateli
- Powyżej 4500 osób jest łapaczami ptaków....
- 3-4 mln. ptaków ginie co roku nad Malta
- Zaskoczeni skalą i natężeniem polowań postanowiliśmy działać

North coast of Malta. Fig. B. Grzebulska

Ptasie piekło...

12-1/270-271 2016/2017 GRU 2016 / STYCZ 2017

Zamów prenumeratę

Kup numer

Malta – ptasie piekło

Barbara Grzebulska, Przemysław Gumutka

Na przełomie października i listopada, w poszukiwaniu słońca i podwodnego życia morskiego, udaliśmy się do wyspiarskiego kraju położonego na Morzu Śródziemnym. Przez kilka dni na drugiej co do wielkości wyspie archipelagu – Gozo (37 tys. mieszkańców) żyliśmy niemalże jak w bajce, wznusząc się oglądaniem bogatego, pulsującego życia rozgwiazd, ryb papuzich, kałamarnic i krabów pustelników. Główna wyspa – Malta, jest nieco większa (386 tys. mieszkańców), ale nadal można ją bez trudu przejść pieszo w ciągu jednego dnia.

Wszystkie wyspy charakteryzują się niezwykle skąpą roślinnością, porastającą wapienne i piaskowcowe skały. Nieliczne i szczątkowe obszary lasów tworzą sosny alepskie. Niezwykle malownicza, klifowa linia brzegowa poprzecinana jest pięknymi, stromymi jarami i solniskami sięgającymi czasów średniowiecznych. Pełni zachwyty nad tą surowością krajobrazu odradzającego się jesienią po letniej suszy ruszaliśmy na nasze piesze wędrówki – wielkość wysp jest wprost idealna dla tego sposobu zwiedzania (15-25 km szerokości). Szybko pękła iluzja i musieliśmy dać wyspiarzom pierwszą żółtą kartkę – wzgórza wręcz usiane były łuskami po amunicji śrutowej, najczęściej blisko małych, kamiennych domków, które początkowo naiwnie wzięliśmy za schronienia przed palącym słońcem. Żadnych złudzeń nie dawały też regularne i nieustanne odgłosy wystrzałów. Na co z taką zawziętością się tu poluje przy tak ograniczonej faunie i surowym środowisku?

Numery Dzikiego Życia

2016

Gru 2016 / Stycz 2017

POKAŻ

ARTYKUŁY NUMERU: GRU 2016 / STYCZ 2017

Ciąć i postrzelać | Grzegorz Bożek

Trumpizm w świecie Granic Wzrostu | Marcin Popkiewicz

Uwaga: to tylko Trump? | Agata Usidus-Staręga

Porozumienie Paryskie weszło w życie... i co dalej? | Urszula Stefanowicz

Trzeźwość vs sarmatyzm. Refleksje po szczycie klimatycznym COP 22 w Marrakeszu | Hanna Schudy

Strażnicy Klimatu – dla Ziemi, dla nas, dla przyszłych pokoleń | Diana Maciąga

Nocna zmiana | Łukasz Misiuna

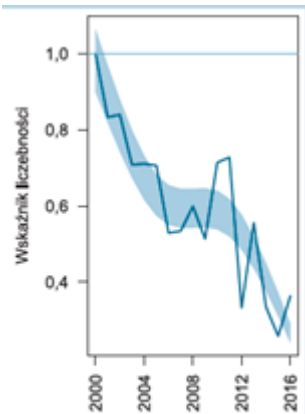
Malta – ptasie piekło | Barbara Grzebulska, Przemysław Gumutka

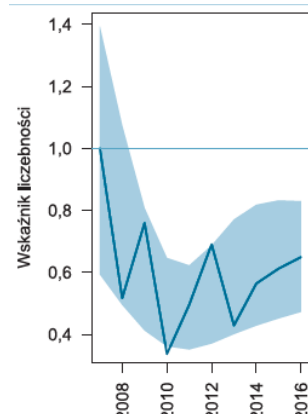
Dzwoniec w klatce na Malcie! (nielegalnie łapany gatunek) B. Grzebulska

Rozpoczęcie zgłębiania problemów ptaków w Europie i opisywania ich w mediach

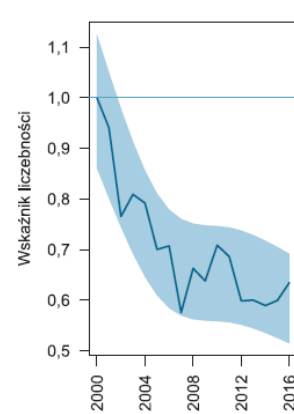
- Co rok w wielu krajach basenu Morza Śródziemnego (Cypr, Syria, czy Egipt) ginie ponad 2 miliony ptaków. Nielegalnie zabijane, łapane w różnego rodzaju pułapki.
- Liczebność populacji 40 różnych gatunków ptaków śpiewających, niegdyś powszechnych w Europie, obecnie wykazuje trend spadkowy.
- Wiele z nich zmniejszyło zasięgi występowania.

Liczebność czajki

Liczebność krakwy

Liczebność ortolana

THE KILLING

Unlawfully shot, trapped or glued.
Every year around 25 million birds are slaughtered
in the Mediterranean. Read our first review
of illegal killing of birds in the region

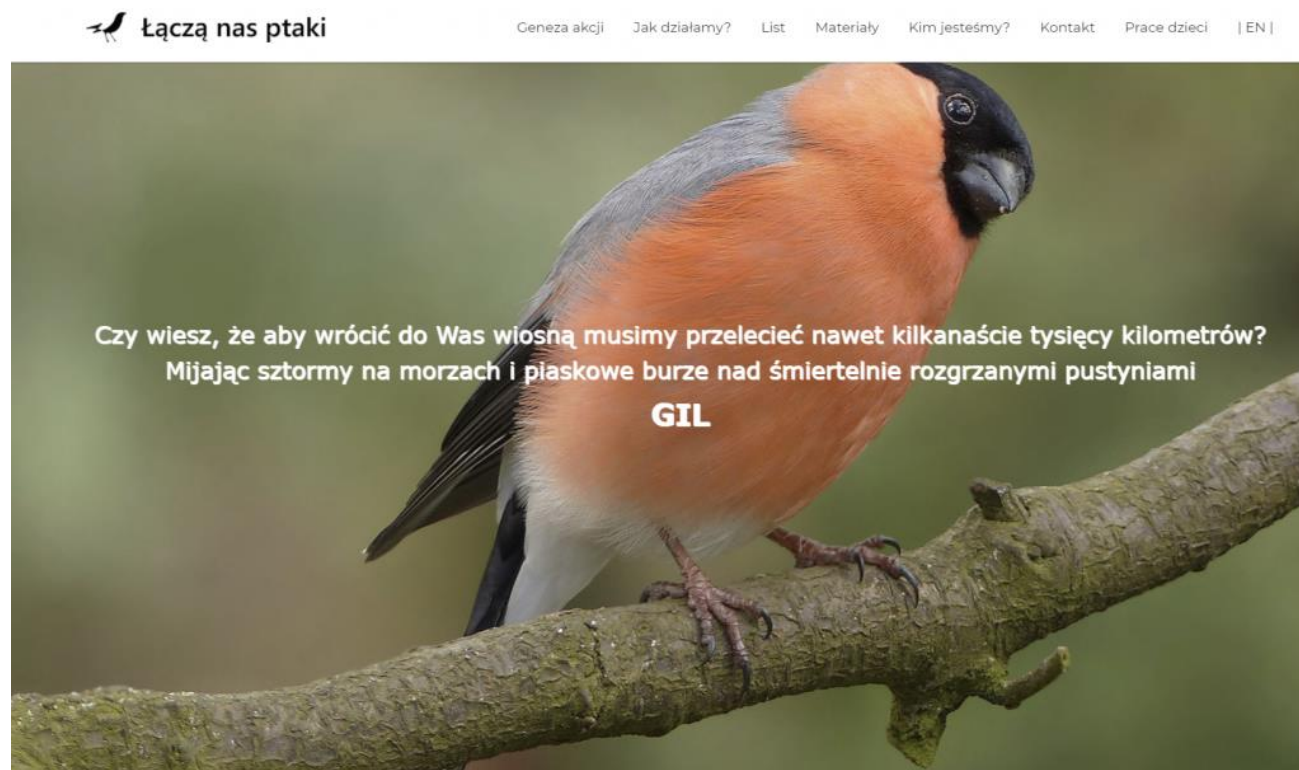

Początki działań

<https://www.facebook.com/BirdsUniteUs>

- Razem z Agnieszką Kosicką i fundacją Noga w Łapę obmyślamy zarysy akcji.
- Pozytywna wymiany myśli dzieci między krajami Europy

- materiały dla nauczycieli (scenariusz lekcji, propozycje ćwiczeń do wyboru, mapy z wybranymi kierunkami migracji oraz zdjęcia ptaków),
- list od uczniów polskich do uczniów maltańskich oraz galerię prac plastycznych dzieci.

Drodzy mieszkańcy Malty,

Piszemy do Was z Polski. Słyszeliśmy wiele o Waszym pięknym, wyspiarskim kraju. Wiemy, że jest u Was

ciepło, prawie codziennie świeci słońce, morze wokół jest błękitne, a nurkując w nim można zobaczyć kolorowe ryby i rozgwiezdy.

U nas jest teraz dość zimno, bywa nawet mroźnie, a od czasu do czasu pada śnieg. Lubimy naszą zimę, ale czekamy też na nadejście wiosny, kiedy drzewa się zazielenią, kwiaty zakwitną, a z dalekich krajów wrócą do nas ptaki – będą śpiewać, wic gniazda, wysiadywać jajka i opiekować się pisklętami. To właśnie ptaki są dla nas najważniejszym znakiem nadchodzącej zmiany pór roku i nie możemy się doczekać, aż już do nas wrócą!

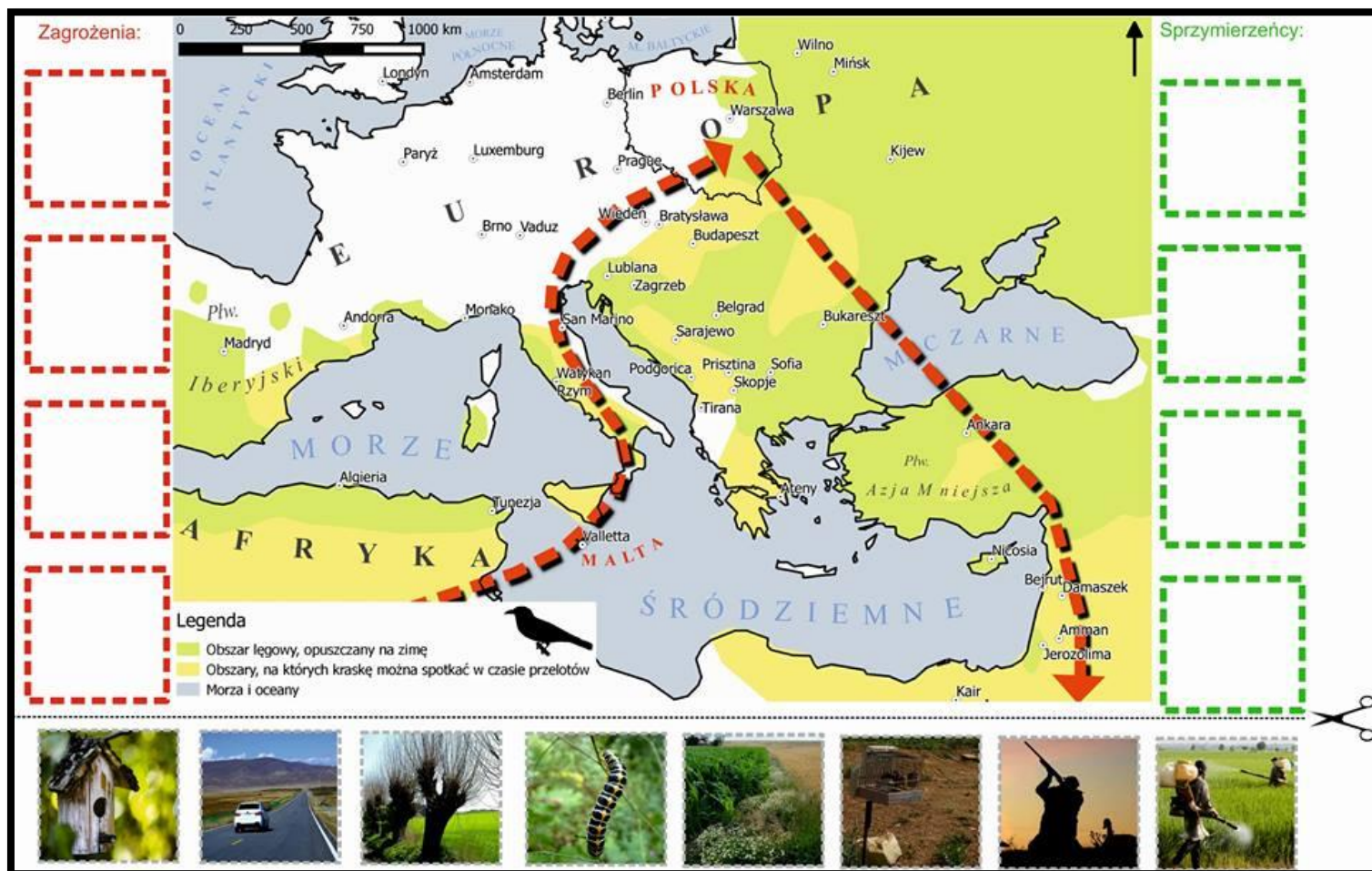
Wiemy, że niektóre z tych ptaków będą leciały z Afryki nad Waszymi wyspami, a zmęczone podróżą przysiądą tam, aby skorzystać z Waszej gościnności i chwilę odpocząć. Przed nimi jeszcze daleka droga do krajów położonych w naszej części Europy, na przykład Polski, Francji, czy Niemiec. Niektóre będą leciały jeszcze dalej na północ, do Skandynawii i Rosji. Wyobrażamy sobie, że ich podróż łączy ludzi mieszkających w tych odległych krajach.

Trochę się jednak martwimy o naszych skrzydlatych przyjaciół, bo ich droga jest przecież bardzo długa, męcząca i niebezpieczna. Słyszeliśmy, że niektórzy ludzie organizują polowania i zabijają bardzo wiele ptaków, wykorzystując ich zmęczenie i krótkie chwile odpoczynku. Inni łapią je w pułapki, aby trzymać potem w niewoli w klatkach. Trudno nam w to uwierzyć, bo przecież ptaki kochają wolność, należą do nieba i trochę do nas wszystkich. Dlatego bardzo Was prosimy o ich ochronę i zapewnienie im bezpieczeństwa. Wierzmy, że dzięki Waszej pomocy uda im się szczęśliwie do nas dolecieć.

Przesyłamy Wam swoje prace, które przedstawiają nasze ulubione ptaki, abyście mogli cieszyć się ich widokiem przez cały rok. Łączą nas ptaki! 😊

Pozdrawiamy, Wasi przyjaciele z Polski

Łączą nas ptaki – zaczynamy!

Łączą nas ptaki

LaczaNasPtaki.pl

Scenariusz lekcji o migracjach ptaków

Autorzy:

Agnieszka Kosicka

Barbara Grzebułska
Przemysław Gumułka
Grupa nieformalna „Psubraty”

Renata Markowska
Gabriela Peda
„Ptasi Patrol” fundacji „Noga w Łapę”

Akcja „Łączą nas ptaki” odbywa się pod Patronatem Honorowym Burmistrza Dzielnicy Ursynów. Warszawa, 2017 r.

Zachęcaliśmy do wzięcia udziału w akcji

- Media społecznościowe, listy do szkół
- Artykuły w „Dzikim Życiu”, kwartalniku „Ptaki”
- Prasa lokalna: „Goniec Bartoszycki”, „Głos Pragi”, „Teleskop”
- Promocja w radiu
- Inne organizacje wspierają naszą kampanię

Od lewej: G. Peda z fundacji "Noga w łapę"
B. Grzebulska i P. Gumułka (z fundacji Psubraty) and red. A. Lipka

Osoby fizyczne to jednak za mało...

Rejestracja Fundacji Psubraty

Dane rejestrowe:
Fundacja Psubraty
Ul. Nowoursynowska 147B/21
02-776 Warszawa

kontakt@psubraty.pl

tel. 664 443 189

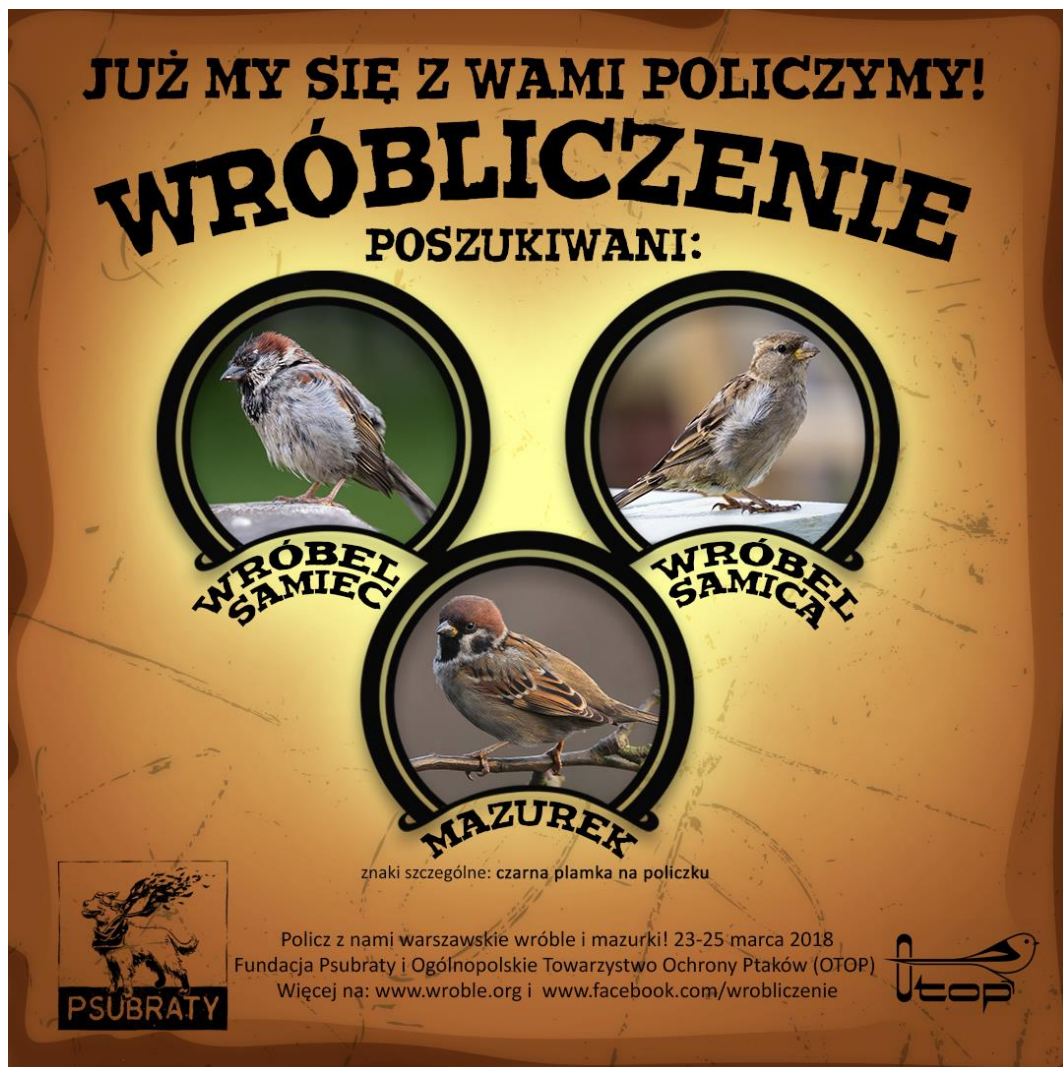
<https://psubraty.pl>

<https://laczanasptaki.pl>

<https://www.facebook.com/FundacjaPsubraty>

<https://twitter.com/psubraty>

Zaczęliśmy współpracę z OTOP:

Wyniki i edycji Wróblczenia

Przedstawiamy wyniki i naszą analizę danych zebranych w czasie tegorocznej, premierowej edycji akcji. Uznaliśmy, że najlepszą formą do prezentacji i analizy tego typu informacji będą specjalne mapy. Poniżej znajdziecie Państwo linki do czterech takich map. Pierwsza z nich, najważniejsza, pozwala odnaleźć na mapie swoje własne obserwacje, porównać je z danymi innych obserwatorów, porównać obszary występowania wróbli i mazurków itp. Do mapy dodaliśmy obszerną analizę, wykresy, statystyki, ciekawości. W dwóch kolejnych mapach skupiliśmy się na analizie zmian liczebności (odpowiednio wróbli i mazurków) w 2018 roku w porównaniu do badań z 1990 roku, zawartych w Atlasie Warszawy. Czwarta mapa to analiza środowisk występowania obu gatunków.

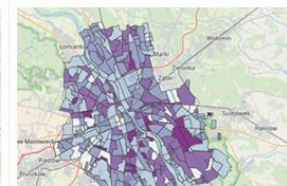
Mapa nr 1. Główna analiza akcji,

Mapa nr 2. Liczebność wróbli, porównanie z 1990

Mapa nr 3. Liczebność mazurków, porówn. z 1990 r.

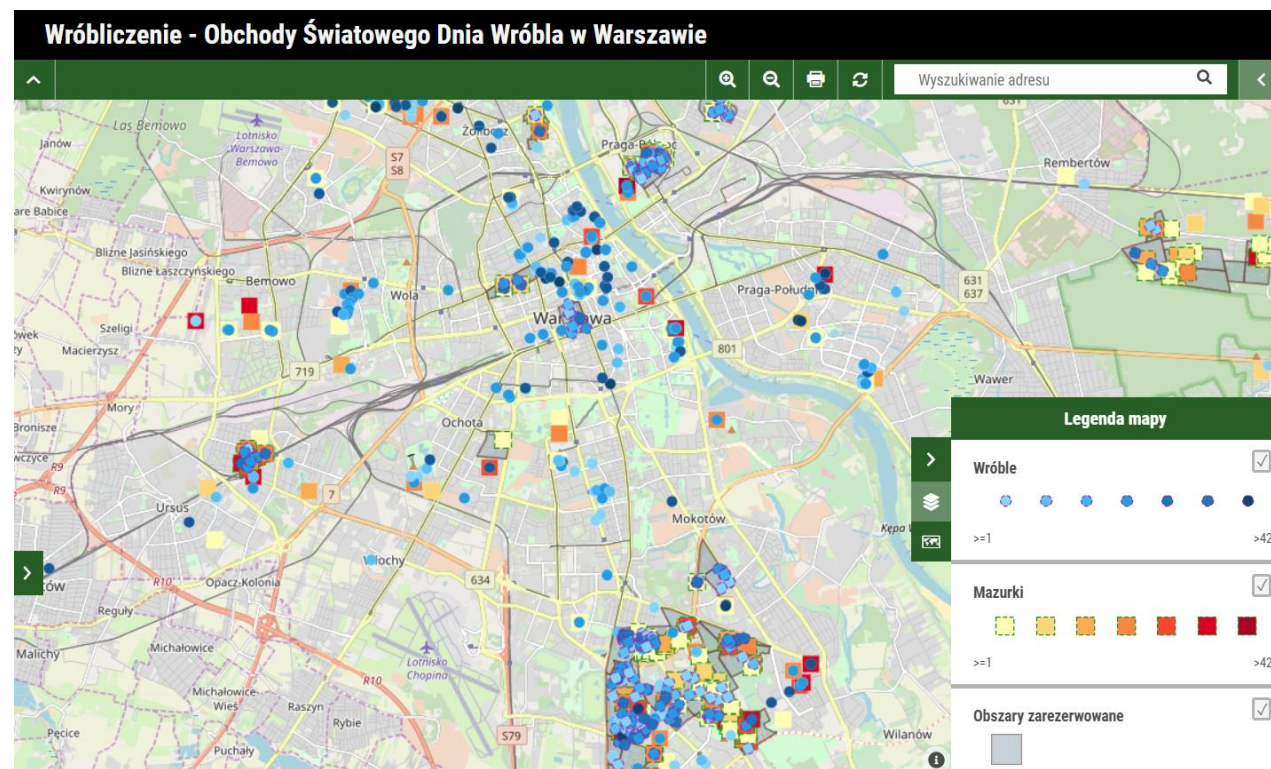

Mapa nr 4. Analiza środowiskowa

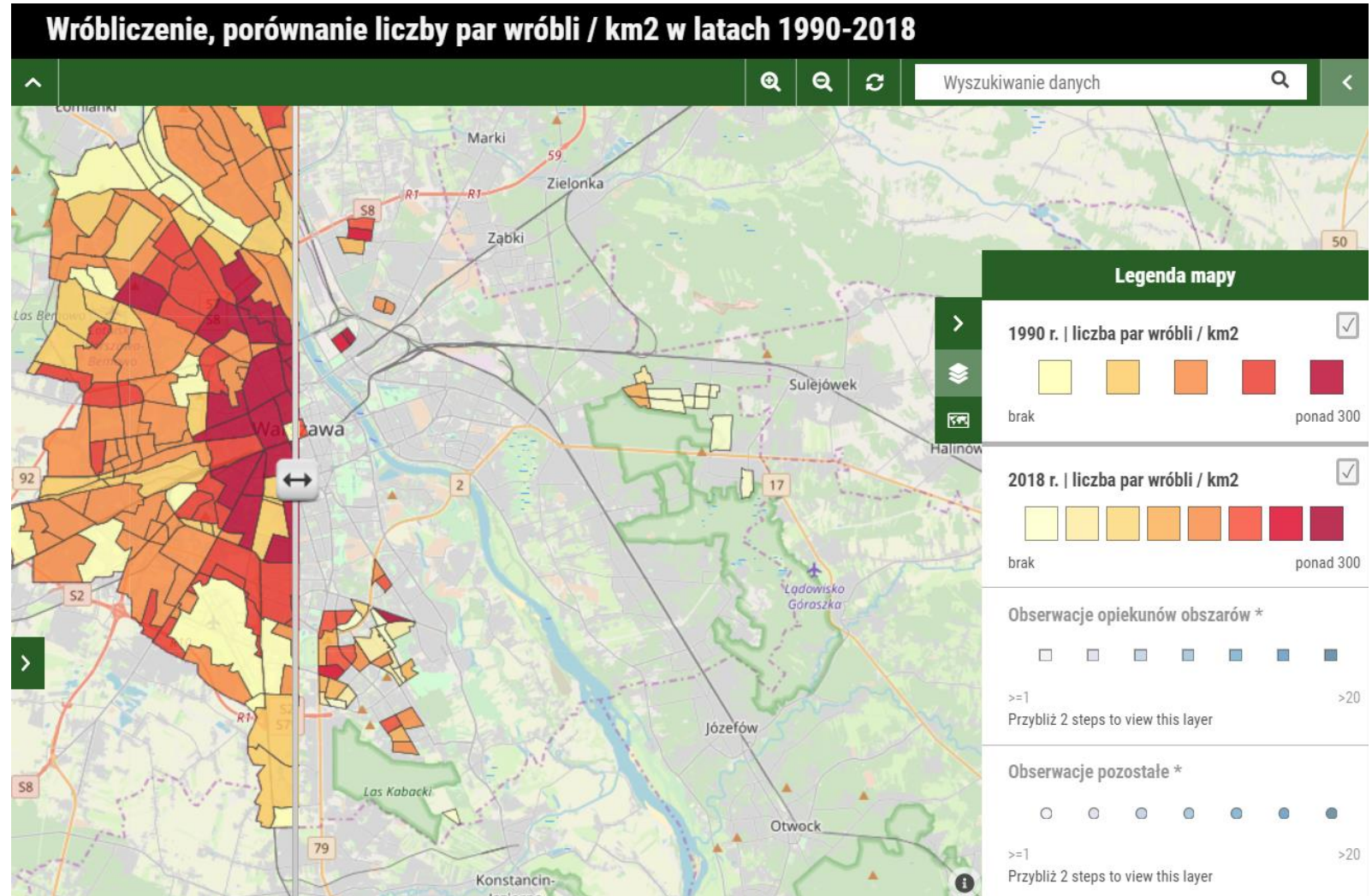
Wróblczenie – problemy z aktywizacją społeczeństwa

- O akcji wielokrotnie informował OTOP i Psubraty, na FB, w grupie dyskusyjnej członków OTOP, w radio i prasie. Na wydarzenie FB zostało zaproszone 35 tys. osób. Ok. 100 osób zadeklarowało udział, 400 kolejnych to rozważało. Zebrane dane wskazują, że w akcji wzięło udział 120 osób.
- 20 osób wprowadziło więcej niż 10 obserwacji. Zdecydowana większość, 70 osób, 1-2 obserwacje.

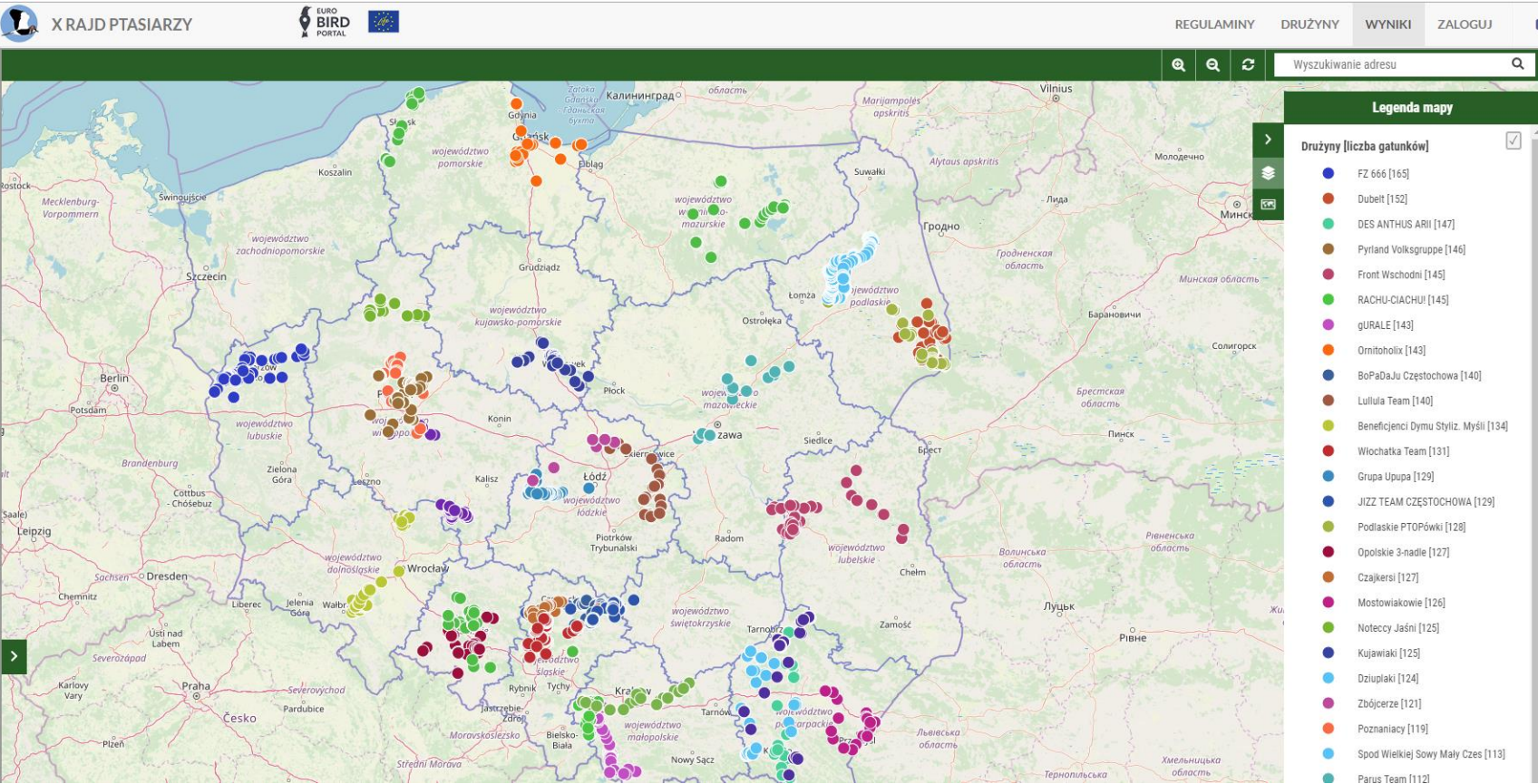
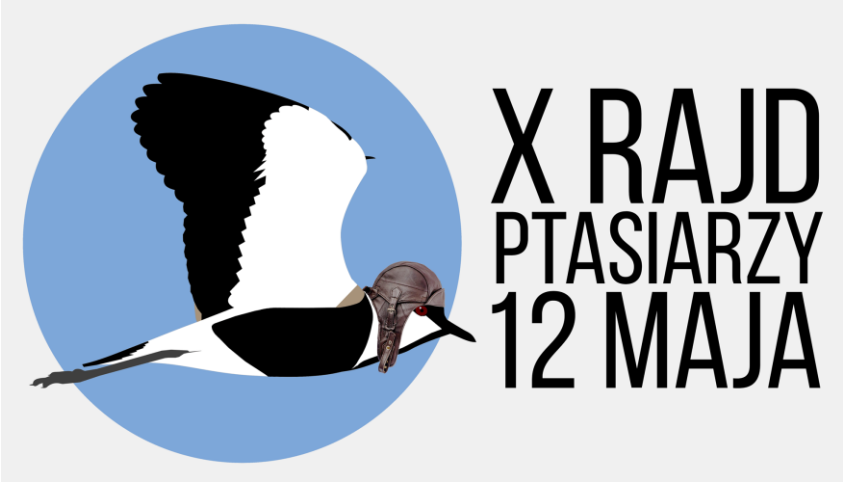

Wróblczenie – problemy z aktywizacją społeczeństwa

- Zaledwie 20 osób zarezerwowało sobie wybrane obszary (zaawansowani obserwatorzy). Większość wybrała 1-2 obszary, 5 osób ponad 3 obszary.

X Rajd Ptasiarzy

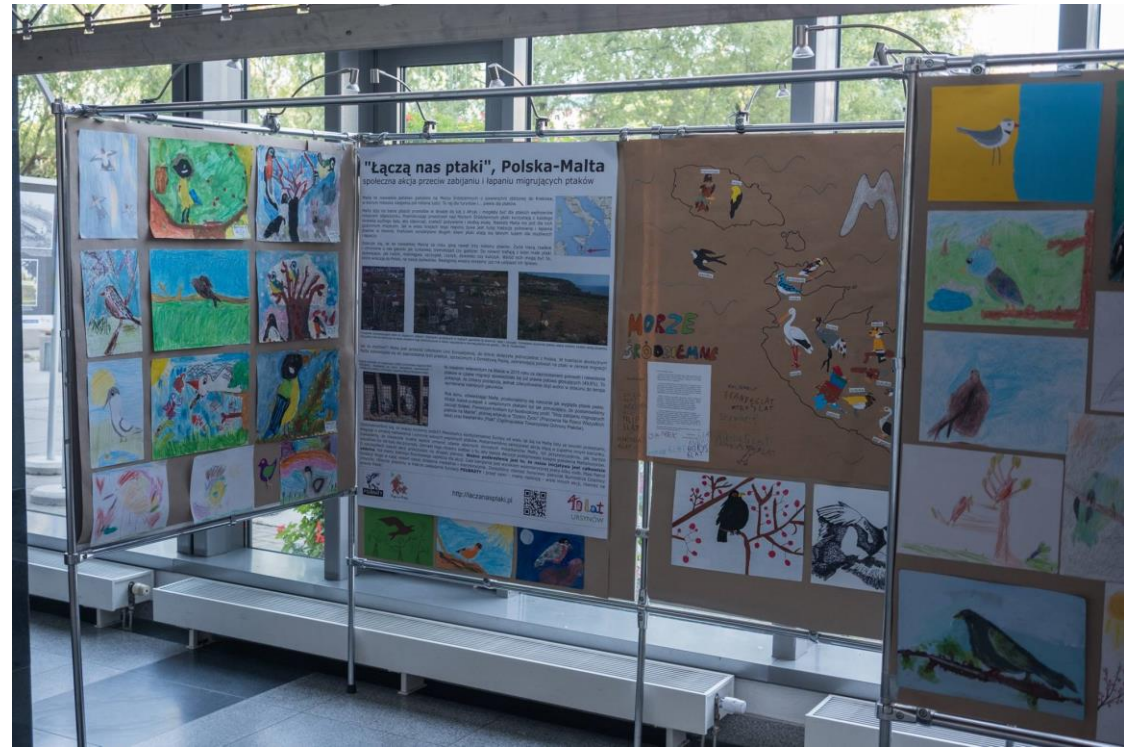

Łączą nas ptaki - Polska - Malta

Dostaliśmy wiele wspaniałych prac!

- Ponad 1000 rysunków i podpisanych listów!
- Zorganizowaliśmy wystawę

Przygotowujemy paczki na Malte!

- Problemy z kontaktem ze szkołami na Malcie
- Pomoc ze strony BirdLife Malta
- Wysyłamy paczki!
- Artykuły podsumowujące akcję
- Edukacja przyrodnicza poprzez sztukę, Grzegorz i Mariola Ptak

Dear residents of Malta,

We are writing to you from Poland. We heard a lot about your beautiful country, where the sun shines almost every day and the sea is full of colourful fish - we envy You so much! Our country is now quite cold, sometimes even freezing and from time to time it snows. We like our winter, but we are also looking forward to the arrival of the spring, when the trees turn green, flowers bloom and bird return from distant, southern lands. They will sing, lay eggs and take care of their hatchlings. Birds are the heralds of spring, the significant miracle that announces the forthcoming change of seasons. We just can't wait to have birds back!

We know that some of these birds will be flying from Africa over your islands, where many of them will stop to take advantage of your hospitality and rest for a while - the journey is extremely tiring. They still have a long way to our part of Europe: Poland, France or Germany. Some will fly even further north, to Scandinavia or Russia. We like to imagine that birds link people living in these distant countries.

We worry about our flying friends because their trip is very long, tiring and dangerous. We have heard that some people catch them in traps to keep them in captivity in cages. Others organize hunts, taking advantage of birds' fatigue and their brief moments of rest. We find it hard to believe, because birds are the symbol of freedom, they belong to the sky and a little bit to all of us. So we want to ask you to protect them and ensure their safety. We believe that thanks to your help they will be able to reach us safely.

We enclose drawings of our favourite birds, so you can enjoy their view for the whole year.

All the best,

Your friends from Poland

ZUZIA
Mariusia
Daria
Julia
Zuzia
Amelia
Wagda
KASIA
Zosia
KAROLINA
Martyna
Emilia
Madzia
Lena
Madzia
LOVE

Finał akcji: Dostaliśmy kilkaset rysunków i kilkadziesiąt listów od uczniów z Malty

Don't trap robins to hear their Melody and for Pleasure!

Please Do Not
Hunt Us!

Pozostałe prace i listy wysłaliśmy do 20 polityków z Malty

- Niestety nie dostaliśmy żadnej odpowiedzi, ale wkrótce przyszła dość pozytywna wiadomość:

Updated (4): Malta loses EU court case on songbird trapping; 'we did our best' - government

Kevin Schembri Orland Thursday, 21 June 2018, 10:39 Last update: about 3 months ago

A co z „legalnym” zabijaniem w Polsce?

Dołączenie i praca na rzecz koalicji Niech Żyją!

<http://niechzyja.pl>

Bażant

Gęś Białoczelna

Cyraneczka

Czernica

Gęgawa

Cławienka

Grzywacz

Jaząbek

Krzyżówka

Kurogajka

Łyska

Słonka

Gęś Zbożowa

13-tka

Pechowa
15 sierpnia: początek okresu polowań na ptaki
... czy muszą ginąć w imię tradycji?

W wyniku legalnych polowań na ptaki, giną również ptaki chronione...

Cyraneczka
(*Anas crecca*)

Krakwa
(*Mareca strepera*)

Cyranka
(*Spatula querquedula*)

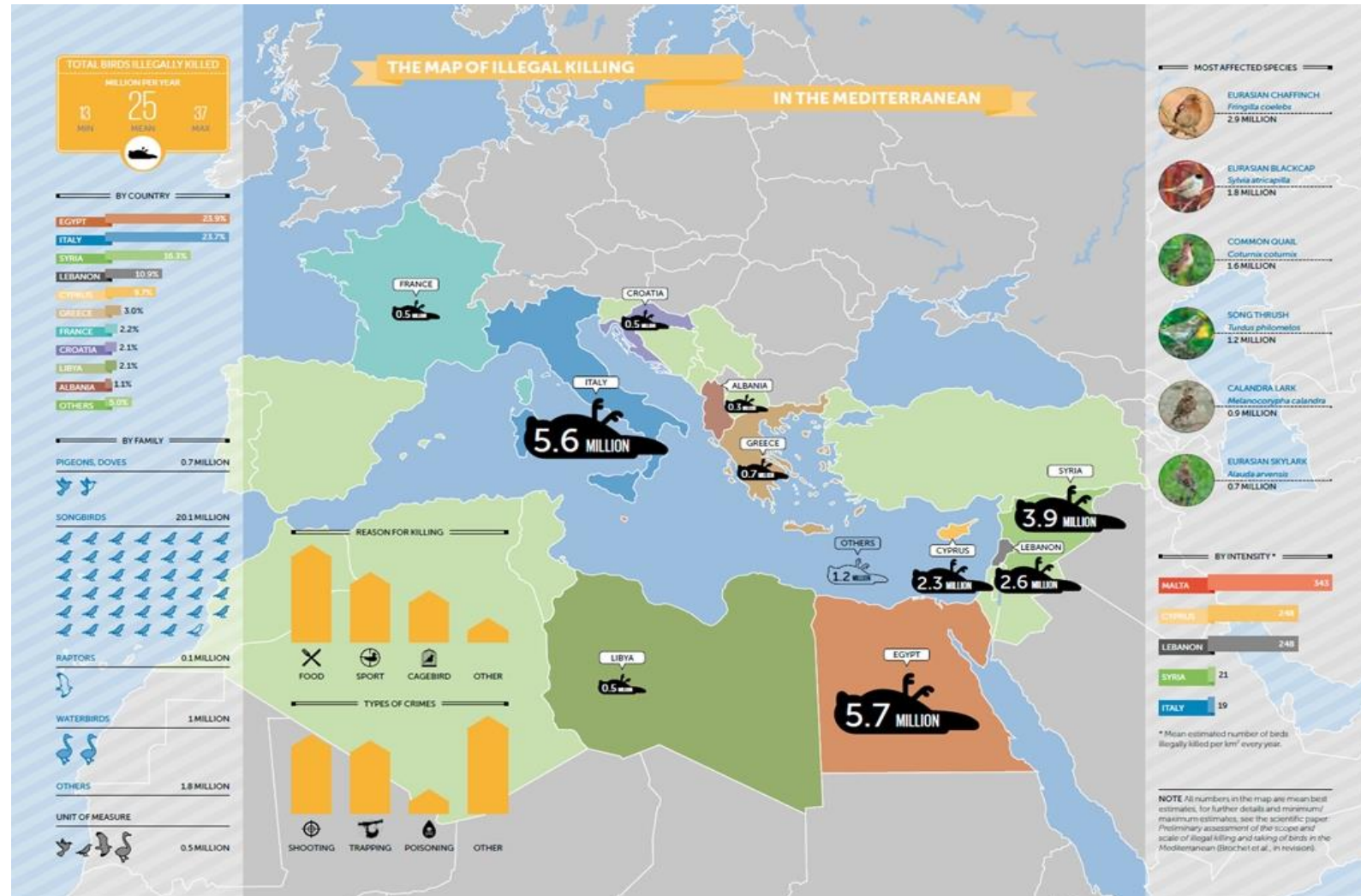

Krzyżówka
(*Anas platyrhynchos*)

Pomysły na dalszą aktywność, Liban?

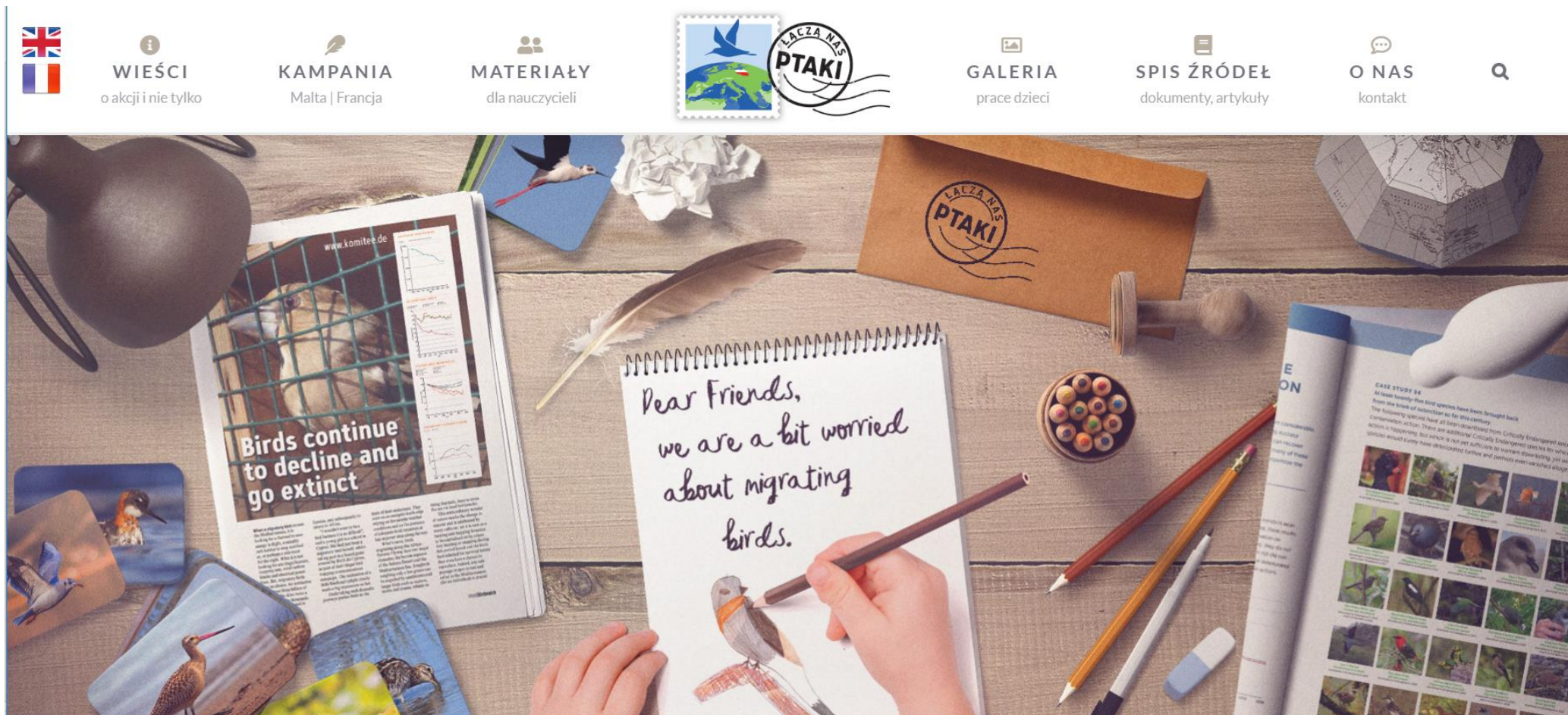
Po analizie sytuacji w Europie wybór pada na Francję,²⁷ gdzie rocznie ginie „legalnie” prawie 20 mln ptaków.

Stopniowa „profesjonalizacja”

<https://LaczaNasPtaki.pl>

<https://www.facebook.com/BirdsUniteUs/>

Inspiracją był kulik wielki

- We Francji wiele ptaków siewkowych ginie w polowaniach na zachodnim wybrzeżu Atlantyku. Do naszego konspektu wybraliśmy 7 wspaniałych: kulika wielkiego, czajkę, krwawodzioba, bataliona, kszyka, słonkę i rycyka. Na wszystkie te ptaki poluje się we Francji.
- Rokrocznie ginie we Francji od 7 d 20 tys. kulików, podczas gdy w Polsce mamy już tylko 200 – 300 par tych ptaków.

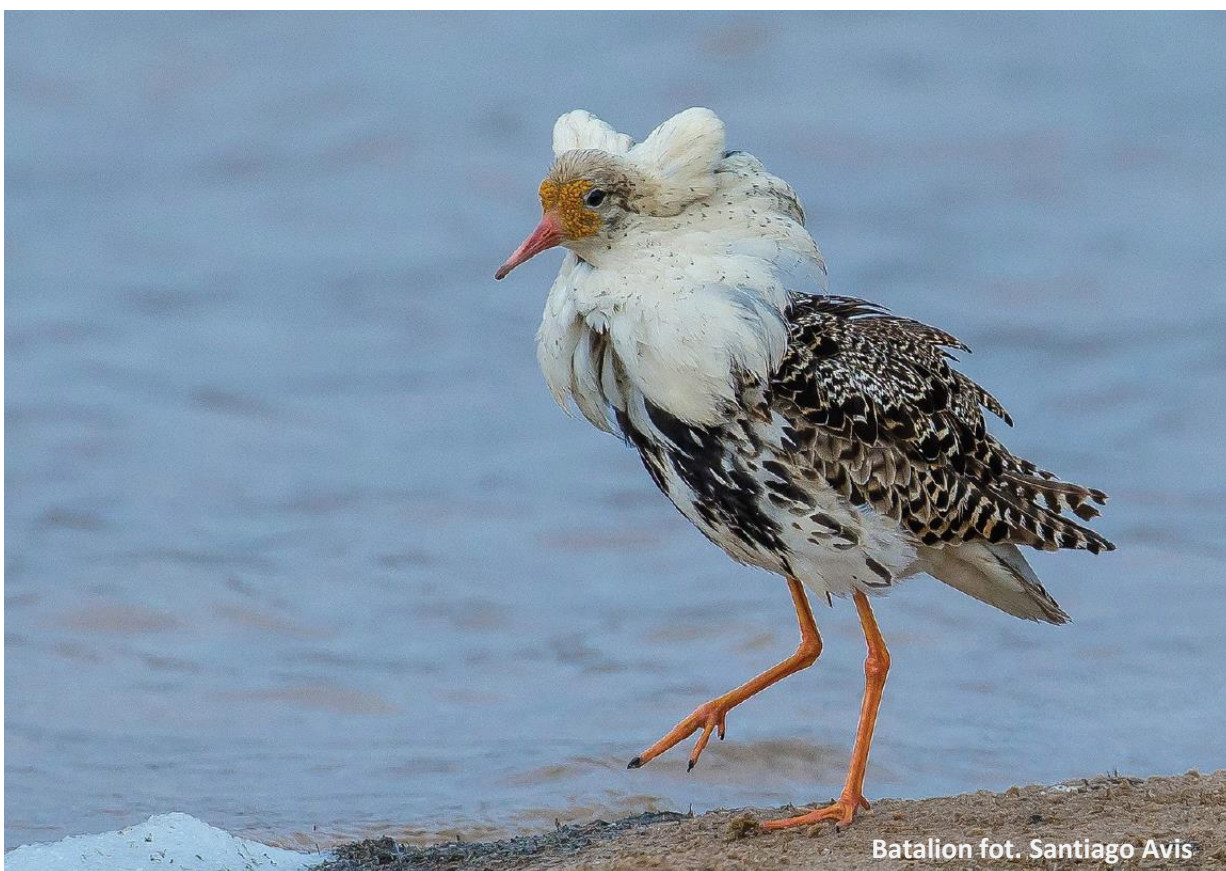

Kulik wielki fot. Bishnu Sarangi

Czajka fot. Michał Kucharski

- Wszystkie te ptaki są bardzo rzadkie i mają status krytycznie zagrożone lub bliskie zagrożenia według IUCN
- UE z jednej strony wspiera finansowo projekty ochrony, z drugiej zezwala na zabijanie ptaków w innych krajach członkowskich

Batalion fot. Santiago Avis

The ruff fot. Michal Kucharski

Migracje ptaków siewkowych (dla kulika wielkiego)

Zasięg występowania kulika wielkiego w Europie oraz miejsca polowań na ptaki siewkowe we Francji

Kampania na rzecz ochrony migrujących ptaków dla najmłodszych mieszkańców Polski i Francji

Informacje podstawowe

Piszemy do Was > w wakacje

Drodzy mieszkańcy Francji,

le o Waszym pięknym kraju, a wielu z nas wybiera Francję na

rimę, ale czekamy też na nadejście wiosny, kiedy drzewa się
ją wrócić do nas ptaki – będą śpiewać na wilgotnych łąk-
wać się piskletami. To właśnie ptaki są dla nas najważnie-
u i nie możemy się doczekać, aż już do nas wrócą!

latych przyjaciół, bo ich droga jest przecież bardzo dłu-
którzy ludzie organizują polowania i zabijają bardzo
ótkie chwile odpoczynku.

iko 400 polskich kulików wielkich, zaobrazkowa-
aszym kraju. Kuliki wielkie to wspaniałe ptaki, ale
yszeliśmy, że niektórzy strzelają także do czajek,
wraca do nas coraz mniej.

mienie im bezpieczeństwa. Wierzymy, że dzięki
eć. Wiemy, że niektóre z tych ptaków wybiorą
y nad Waszymi domami, polami i łąkami, a zmęc-
gościnności i chwilę odpocząć. Przed nimi
części Europy, na przykład Polski.

dynawii i Rosji. Wyobrażamy sobie, że ich po-
stawiają nasze ulubione ptaki, o które się tro-

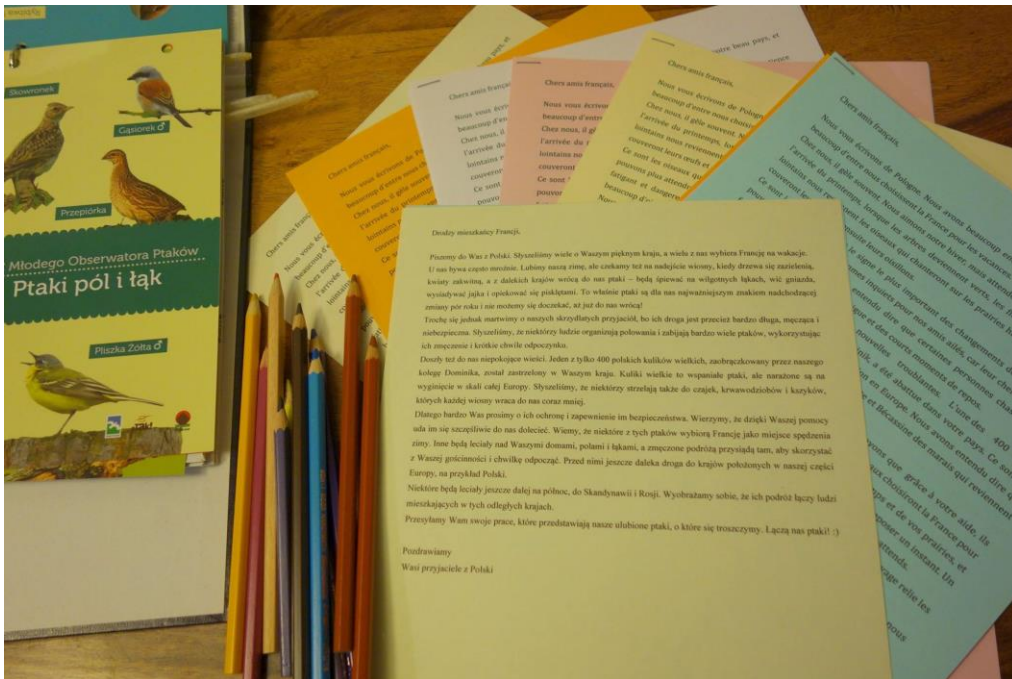
Łączą nas ptaki II: Polska - Francja

- Odbłyły się już pierwsze zajęcia!!!
- Czekaą nas duże wyzwania, Francja jest ogromnym krajem, jest też bariera językowa. Zasięg akcji musi być o wiele większy, co wymaga też środków finansowych.

Łączą nas ptaki II: Polska - Francja

Wnioski:

- I edycja na Malcie udała się dzięki zaangażowaniu kilkudziesięciu nauczycieli i animatorów, dzięki którym dotarliśmy do ponad 1000 uczniów.
- Nie potrzebujesz środków, aby zacząć działać, przynajmniej na początku.
- Nie musisz być przyrodnikiem, organizacje potrzebują osób o przeróżnych zdolnościach! Graficy, prawnicy, księgowi, informatycy, wszyscy mogą być niewiarygodnym „nabytkiem”. Nie musisz być widoczny w sieci i mieć 10 tys. osób śledzących to, co piszesz. Możesz wykonywać cichą pracę przy swoim komputerze. Każdy ma swój sposób na aktywizm, dla jednych to teren, protesty, rozmowy. Dla innych pisanie artykułów i praca naukowa.
- I najtrudniejsze: nauczyć radzić sobie z pesymizmem i depresją. Duża część naszej pracy to śledzenie działalności myśliwych, przeglądanie ich forów, zagranicznych stron. Analiza danych zabijanych ptaków, przeglądanie drastycznych zdjęć i filmów. Z podobnymi sytuacjami można się zapewne spotkać w każdym obszarze ochrony przyrody.

Krwawodziób. Fot. Michał Kucharski

Dziękujemy za uwagę!

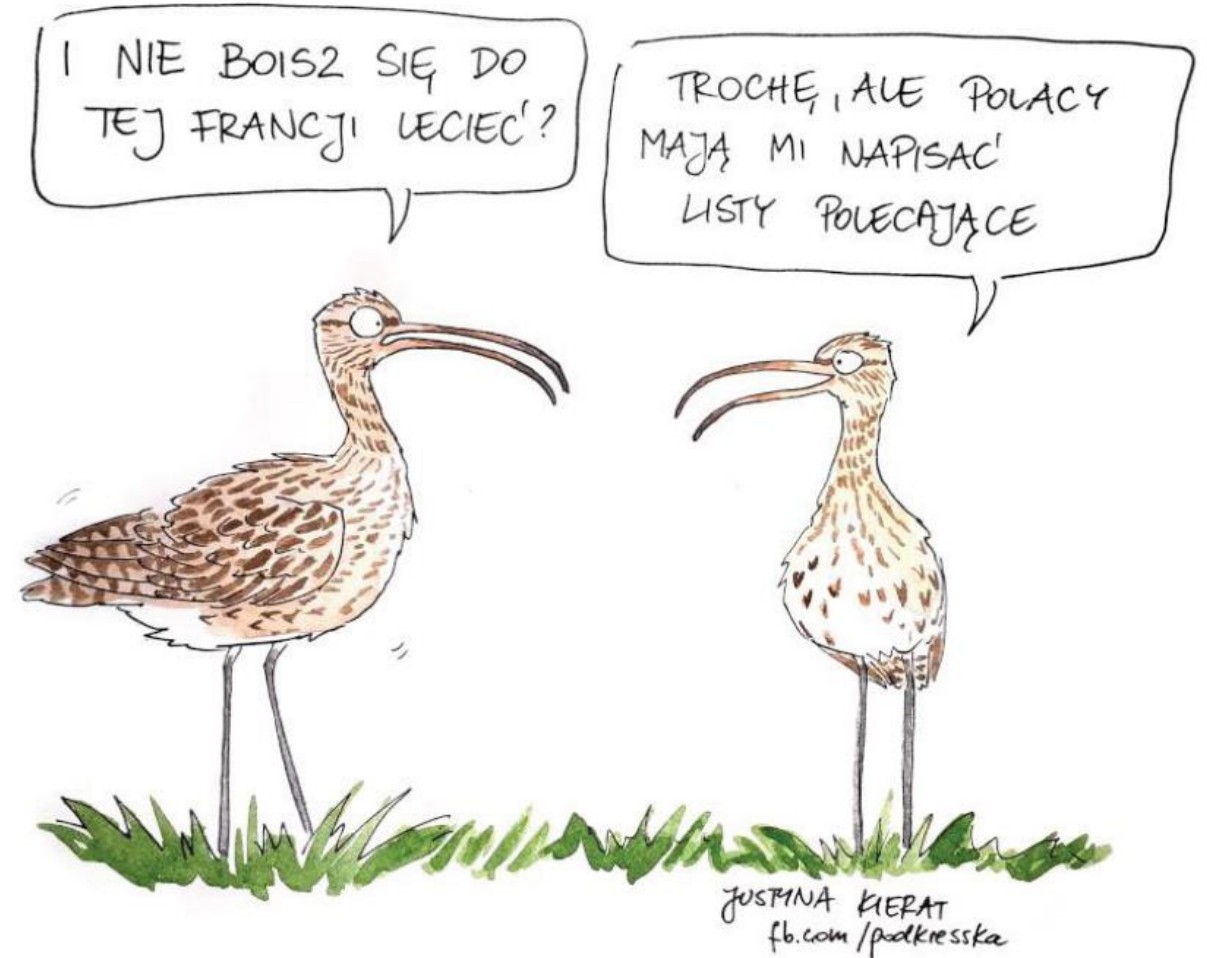
- „Łączą nas ptaki”

<https://laczanasptaki.pl>

<https://www.facebook.com/BirdsUniteUs/>

<https://twitter.com/Psubraty/>

Źródła

- “Migranci”, Bądź na Ptak, Ptaki Polskie, 2015
- “Ptaki Przewodnik Collinsa”, Najpełniejszy przewodnik do rozpoznawania ptaków Europy i obszaru Śródziemnomorskiego, Lars Svensson, Killian Mullarney, Dan Zetterstrom, Multico Oficyna Wydawnicza, OTOP, 2011
- „Polskie Ostoje Ptaków. Ochrona ptaków wodnych i błotnych w pięciu parkach narodowych – odtwarzanie siedlisk i ograniczanie wpływu inwazyjnych gatunków”, red. Domagała M., Jankow W., Drawieński Park Narodowy, Drawno 2014
- „Trendy liczebności ptaków w Polsce”, Chylarecki P., Chodkiewicz T., Neubauer G, Sikora A. i in., GIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2018
- Statusy i kategorie ptaków w Polsce http://komisjafaunistyczna.pl/?page_id=10 (stan z dnia 01.01.2017)
- Hirshfeld A., Heyd A., Mortality of migratory birds caused by hunting in Europe: bag statistics and proposals for the conservation of birds and animal welfare, 2005, Ber. Vogelschutz 42: 47-74
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.
- <http://niechzyja.pl/pechowa-13-tka/> (dostęp 13.10.2018)
- <http://ochronakulika.pl/78-aktualnosci/115-kulik-z-doliny-obry-zastrzelony-we-francji> (dostęp dn. 15.08.2018)
- <http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news%2C28275%2Cprzyrodnicy-apeluja-do-francuzow-o-wstrzymanie-polowan-min-na-kulika> (dostęp dn. 15.08.2018)
- <http://www.iucnredlist.org/> (dostęp dn. 15.08.2018)
- <http://plamkamazurka.blox.pl/> (dostęp dn. 14.10.2018)
- <http://ptaki.info/> (dostęp dn. 14.10.2018)